

JUSTIITSMINISTEERIUM

Lauri Hussar
Riigikogu
riigikogu@riigikogu.ee

Teie 02.10.2024
Meie 18.10.2024

nr 2-3/15-143
nr 1-12/7045

Justiits- ja digiministri vastus Riigikogu liikme kirjalikule küsimusele

Lugupeetud Riigikogu esimees

Vastan riigikogu liikme Andrei Korobeiniku esitatud kirjalikele küsimustele seoses justiits- ja digiministri juhitava valitsemisala 2025. aasta eelarve kärbetega. Vastan küsimustele nende esitamise järjekorras.

1. Millised konkreetsed kulutused ministeeriumi valdkonnas vähenevad võrreldes eelneva aastaga? Esitada nimekiri programmide, tegevuste, projektide jms, kus oleks arusaadav millega on tegemist ja mis on konkreetse kärpe suurus.

Valitsemisala asutuste eelarveid vähendatakse 2025. aastal reeglina 5%. Selleks kärbitakse nii tööjõu- kui majandamiskulusid (8,6 mln eurot), riigisiseseid toetusi (0,6 mln eurot) ja Riigi Info- ja Kommunikatsioonitehnoloogia Keskuse investeeringuid (1 mln eurot).

Täpsemaid ettepanekuid ja tegevuskava kokkuvõtteid leidmiseks töötatakse asutustes alles välja. Näiteks vanglad lõpetavad kinnipeetavatele riigikeeleõppe kursuste läbimise eest tasu maksmise (100 000 eurot) ja kriminaalhooldusametnike koosseis väheneb vähemalt 20 ametikoha võrra.

2. Millised valdkonnad saavad kärbetest kõige enam mõjutatud?

Kogu haldusala on kärbetest mõjutatud, v.a küberturvalisuse valdkond, mis jäi üleriigilistest kärpeotsustest välja.

3. Kuidas hindame kärpeme mõju valdkonna teenuste kvaliteedile ja üldisele toimimisele?

Teeme tööd selle nimel, et kärpeme mõju teenuste kvaliteedile oleks nii väike kui võimalik. Selleks pingutame nii lühemate kohtumenetluste, tehisintellekti kasutamise, parema andmehalduse kui oluliselt väiksema bürokraatliku koormuse nimel.

4. Kas on plaanis koondada töötajaid või vähendada ministeeriumi personalikulusid? Kui jah, siis millises ulatuses?

Ministeeriumi personalikulusid vähendatakse 0,6 mln eurot. Täpne jagunemine ei ole tänaseks veel selge ja koondamise otsuseid ei ole hetkel veel tehtud.

5. Kas töötajate tööülesanded automatiseeritakse? Kui jah, siis tuua välja konkreetsed projektid, mis on suunatud automatiseerimisele või tehisintellekti kasutamisele.

Ministeeriumi IT arenduste üheks põhimõtteks on „kui seda saab teha masin, siis seda peab tegema masin“ ning „rumalat käsitööd ei tehta“. See tähendab, et kõigi teenuste tavapärase arenduse käigus otsitakse kohti, mida on pigem mõistlik automatiseerida või teha tehnoloogia abil optimaalsemal moel.

Näiteks on viimasel ajal kasutusele võetud teabe elektroonilise kättetoimetamise lahendus, kinnipeetavatele e-poe lahendus, kohtuistungite transkribeerimine, kohtulahendite isikuandmetest automaatne puhastamine, ettevõtete automaatne kustutamine, jne. Samuti tagatakse, et erinevates protsessides vajaminev teave oleks osapoolle vahetult elektroonselt kättesaadav, olgu selleks siis prokuratuuri ja vangla vahel masin-masin andmevahetuse loomine või kohtu ja kohturegistrite vahel masin-masin andmevahetuse loomine.

Käesoleval hetkel on fookuses ettevõtja halduskoormuse vähendamine e-Äriregistris. Näiteks ei pea ettevõtja nime muutmise korral enam eraldi avaldust e-Äriregistri kaudu tegema vaid muudatus sünkroniseeritakse Rahvastukuregistris. See vähendab nii ettevõtja kui registripidaja koormust. Analoogete kohti muudetakse veel, mis võimaldaksid vähendada nii ettevõtja kui ka registripidaja halduskoormust. Näiteks e-posti aadressi vahetamine, aadressi vahetamine, kontaktisiku vahetamine, ärinime muutmine jne. Samuti on hetkel töös tsiviilkohtumenetluste puhul uute menetluste menetlusse võtmise protsessi automatiseerimine ning küsimus, et kuidas ennetada hagiavalduses tehtavaid vormilisi ja sisulisi vigu, et vähendada puuduste kõrvaldamiseks tehtavate määruste hulka ning seeläbi kiirendada menetlust. Samuti juurutatakse lahendusi, mis võimaldavad kohtu- ja kohtueelseid menetlusi läbi viia digitaalset toimikut kasutades vähendades seeläbi ressursi, mis kulub füüsiliste toimikute transpordile ja arhiveerimisele. Menetlusedokumentide tõlkimiseks on kasutusele võtmisel masintõlke lahendus, mis vähendab tõlkimisele kuluvaid ressursse.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Liisa-Ly Pakosta
justiits- ja digiminister

Lisaadressaadid:
Riigikantselei
Taimar Peterkop

Kairi Sirkel 55541109
Kairi.sirkel@just.ee

Evar Sõmer 58844703
Evar.sõmer@just.ee